

Prakticna finansijska pismenost i osnove ulaganja

Iz knjige "Moj novac, moja buducnost" (Stedopis, 2018.)

1. Sto je finansijska pismenost?

- Finansijska pismenost je kombinacija znanja, vjestina, stavova i ponasanja potrebnih za donosenje ispravnih finansijskih odluka i finansijsko blagostanje.
- Mladima je osobito vazno nauciti upravljati novcem, razlikovati potrebe od zelja i razviti odgovorno finansijsko ponasanje.

2. Potrebe vs. Zelje

- Potreba: Sve ono sto nam je nuzno za zivot i dobrobit (hrana, voda, stanovanje).
- Zelja: Ono sto nije nuzno, ali bismo voljeli imati (nova odjeca, putovanja, gadgeti).
- Razlikovanje potreba i zelja kljucno je za mudro upravljanje novcem i donosenje finansijskih odluka.

3. Odgovorna potrosnja

- Odgovorna potrosnja znaci svjesno trositi novac na ono sto nam je stvarno potrebno.
- Konzumerizam je drustveni stav prema kojem sreca ovisi o stalnom kupovanju i posjedovanju stvari.
- Savjeti: Izbjegavaj impulzivnu kupnju, prouci proizvode i usluge prije nego sto potrosis novac, vodi racuna o ekoloskim i etickim aspektima potrosnje.

4. Donosenje informiranih finansijskih odluka

- Dobar finansijski plan ukljucuje postavljanje ciljeva, izradu budzeta i pracenje potrosnje.
- Koraci kod donosenja odluka o kupnji: prepoznaj potrebu, istrazi opcije, procijeni mogucnosti, kupi,

analiziraj iskustvo nakon kupnje.

5. Proracun i planiranje osobnih financija

- Vodenje osobnog proracuna pomaze vidjeti kamo ide tvoj novac i lakse ostvariti financijske ciljeve.
- Prati prihode i izdatke, odredi prioritete, izdvajaj dio za stednju i ulaganje.
- Proracun je alat za odgovorno upravljanje novcem.

6. Stednja i ulaganje

- Stednja je odvajanje novca za buduće potrebe, najcesce uz mali prinos i mali rizik (stedni racun, orocena stednja).
- Ulaganje znaci stavljanje novca u razlicite financijske proizvode ili imovinu kako bi novac rastao kroz vrijeme (dionice, obveznice, fondovi, nekretnine, kripto).
- Stednja je sigurna, ali ne stiti uvijek od inflacije. Ulaganje moze donijeti veci prinos, ali i veci rizik.
- Vazno je imati cilj, informirati se o rizicima i mogucnostima, te diversificirati ulaganja.

7. Prakticni savjeti za mlade ulagace

- Pocni stedjeti i ulagati sto ranije, pa makar i malim iznosima.
- Uvijek informiraj se o svim troskovima i rizicima prije ulaganja.
- Redovito prati svoja ulaganja i uci iz iskustva.
- Ne ulazi novac koji ti je potreban za osnovne zivotne potrebe.
- Informacije trazi na sluzbenim portalima (npr. Hanfa, HNB, Stedopis).

Izvor: "Moj novac, moja buducnost", Stedopis, 2018. (skraceni i tematski obradeni dijelovi)